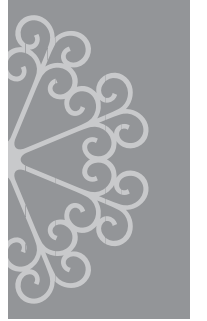

בית מדרש

493

בשבילי הפרשה

פרשת שמיני תשפ"ב

זמני כניסת השבת

Baltimore, MD	7:05
Brooklyn, NY	6:55
Chicago, IL	6:48
Houston, Texas	7:17
Johannesburg, S. Africa	5:55
Lakewood/Deal, NJ	6:56
London, UK	6:06
Los Angeles, CA	6:50
Manchester, UK	6:16
Monsey, NY	6:55
Montreal, Quebec	6:55
Passaic, NJ	6:56
Toronto, Ontario	7:18
Yerushalayim	6:18
Zurich, Switzerland	6:27

בשבילי הלכה

ע"י הרב הגאון מאיר צבי שפיצר שליט"א
הערות בעניני הלכה. הלכה למעשה יש לשאול לרב

שמיני

איסור ספינו

כתיב במאכלות אסורות לא תאכלום, ודרשו ביבמות ק"ד לא תאכלום, דאסור מות' לא האכיל איסורים לקטן.

ונחלקו הראשונים לענין איסור דרבנן. ועל רשב"א ביבמות ק"ד ע"א דס"ל דשרי, והוכיח כן מדאמרנן בשבת פ' ר' אליעזר דתולין (ק"ט ע"א) רב משר שיא יחיב פרוטה לתינוק עכ"לם וזרע ליה כשותא בכרמא ואקשינן וליתן ליה לתינוק ישראל ופרקינן אתי למיסוך, ומאי קושיא ליתן ליה לתינוק ישראל דכיון דישראל גדול אסור מדרבנן אף לתינוק ישראל אסור לומר לו לעבור, אלא ודאי כדאמרן שלא העמידו דבריהם ז"ל אלא אצל גדולים שבשיראל ולא אצל קטניהם כ"ל.

אך בסוף כתב אבל הרמב"ם ז"ל כתב בסוף הל' מאכל"א שאפי' בשבת דרבנן אסור להאכילו בידים וכו' ע"ל.

ולדעת הרמב"ם ע' בשו"ת רע"א סי' ט"ו שתי' דהתם שאני דמדינא מותר לגמרי בחי"ל מיהו כל כמה דאפשר לשנויי משנינן משה' פרכינן דליתן לתינוק נוק ישראל. וכ"כ מפורש ברביטב"א יבמות ק"ד.

והנה בשו"ע פסק כרמב"ם אבל ב"ה מצרף דעת הרשב"א. והנה גם הרשב"א אסור דרבנן אם התינוק עושה לצורך הגדול. וכן הוא בר"ן. ורע"א פ' בכונת הר"ן דאז אסור מעיקר הדין אבל ברשב"א מפורש דאז אסור רק מחשש דרבנן כשיגדל אתי למיסוך. והנה השואל כתב לרע"א להתיר הוצאה ע"י קטן לצורך גדול כי אינו אלא משום אתי למסוך וכאן ל"ש אתי למסוך כיון דלא הוי מלתא דקביעותא. ורע"א השיב לו כשיטתו דלצורך גדול אסור מעיקר הדין. אכן כבר העיר באחיעזר ח"ג פ"א ד' על רע"א דברשב"א מפורש דגם לצרכנו אסור רק מחשש דרבנן כשיגדל אתי למיסוך. וכן העיר גם בפרי יצחק סי' י"א וסי' י"ג וכתב שם להדיא דמה"ט היה נראה לו דעת השואל להתיר מה"ט לטלטל בשבת לדעת הרשב"א, ובצירוף מה שכתבו הראשונים דמילה ב"כ לא שכיח, (אלא שמי' החמיר מטעם אחר דלא חשיב אקראי והראיה מנכשוא דלדיקה). וכן העיר בתה"ד של"ד ל"ט, וכן בקצוה"ש ח"ט דף כ"ב.

ולענין הלכה יש עוד להאריך בדברי הפוסקים.

ועולין טהורים, כך בתי כנסיות ובתי מדרשות בני אדם נכנסין לשם כשהם מלאים עוונות ויוצאים מלאים מצוות. ע"כ. וכע"ז בברכות (טו, ב) ע"ש.

למדנו מזה כפי שהשרישו לנו רבותינו זיע"א, שצריך האדם ליכנס בתורה בכל גופן, דומיא דנחלים דאין מטהרים אא"כ נכנס כל כולו בלא חציצה לתוכם. וא"כ שפיר שייך ענין זה בפרשת הטהרה, משום שדברי התורה הרי הם כמקוה, וסגולת עניינם היא רק בהיות האדם כולו מצוי באותו התחום כליל. וכן מציינו בגמ' (מכות ז, א) דדברי תורה קולטין ממלאך המות או להציל הרוצח מיד גואל הדם, הרי תורה היא כעיר מקלט והוי בחינת תחום מקום וגבול, אשר רק בהיות האדם מצוי כולו בתוך אותו התחום מסוגלת היא התורה לקול' טו ולהצילו. ולפ"ז מבואר השייכות בין עמלות בתורה לטהרה מטומאה.

מורנו הגאון הרב אליהו ברוך פינקל זצלה"ה נלב"ע כ"ד באדר ב' תשס"ח

מרן הגרנ"צ נפטר בתוך השלושים לפטירתה של הרבנית בת שבע, אשת חבר למון הגר"ח. מסופר, שאחד מנכדיו של שה"ת שאלו באותם ימים, היות שנולד לו בן איך לקרוא לו כך שיר זכיר את שם הסבתא, השיב לו הגר"ח שיקרא לתינוק בשם נתן, על שם נתן הנביא שהתנבא בענין בת שבע. עוד לפני שמחת הברית נסתלק רבינו לבית עולמו, והגר"ח הורה לנכדו לקרוא לבנו "נתן צבי", ויהי לפלא!

בקונטרס 'מנחת תודה' מובא כי מרן הגר"ח סיפר ששמע ממרן רה"י רבי ביינוש פינקל זצוק"ל, כי פעם אחת היה אביו מרן רה"י הגאון רבי אליעזר יהודה פינקל זצוק"ל סנדק, והיה שם מרן הגר"ז מבריסק זצוק"ל, ולא חש הגרא"י בנוח שמכבדים אותו בסנדקאות. פנה אל הרב מבריסק ואמר: אני סנדק כי יש לי ישיבה ומוטלת עלי חובה לדאוג לממון עבודה, והסנדקאות סגולה היא לעשירות כמו שכתב הרמ"א (יו"ד רסה). אמר לו הרב מבריסק: כבר כתב הגר"א (שם): ולעולם לא ראינו סנדק שמ' תעשר. ענהו מרן הגרא"י: לי מספיק גם צ'ק מהרמ"א.

ב"א בחשוון, במלאת עשור להסתלקותו של מרן רה"י הגרנ"צ, בעת מעמד נ"א סיומי הש"ס שהתקיים בישיבה הקד', למרות חולשתו הרבה התאמץ מרן שר התורה להגיע לפאר את המעמד המרומם ולהביע את הערכתו הרבה לתורה הקד' וללומדיה.

זאת התורה אדם כי ימות באהל וגו' (במדבר יט"ד)

דרשו חז"ל (ברכות סג, ב): זאת התורה אדם כי ימות באהל וגו' אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליהן שנאמר זאת התורה אדם כי ימות באהל.

ויש לדקדק שלכאורה יסוד גדול כזה בקניית התורה וקיומה היה ראוי לכ' תבו בפרשת יתרו, שהיא הפרשה של קבלת התורה, ולמה מקומו כאן באמצע פרשת הטהרה של פרה אדומה, הלא דבר הוא? יבואר הדבר עפ"ד הילקוט בפרשת בלק (רמז תשעא) עה"פ "כנחלים נטיו כגנות עלי נהר כאהלים נטע השם" וגו'. מה טיבן של נחלים אצל בתי כנסיות ובתי מדרשות [האמר רים בהמשך הפסוק 'כאהלים נטע השם' דקאי אבתי מדרשות], אלא מה נחלים הללו בני אדם יורדים לשם כשהם טמאים וטובלין

דברי רבותינו

מרן הגאון יוסף רשכבה"ג רבי חיים קנייבסקי זצוקלה"ה

קשר מיוחד היה למרן שר התורה עם ראשי הישיבה. תחילתו של קשר מיוחד זה היה עם מרן רה"י הגאון רבי ביינוש פינקל זצוק"ל בתקופה שבה גר בבני ברק.

כמו כן מעריך מרן שה"ת הערכה עצומה את מרן רה"י הגאון רבי נתן צבי פינקל זצוק"ל, על זכותו הרבה להביע תורה ולהחזיק ישיבה של אלפי תלמידים.

מרן רה"י הגרנ"צ היה נוסע לבני ברק להתייעץ עם מרן הגר"ח שהיה מקבלו בחביבות מיוחדת.

כשהסתלק מרן רה"י הגרנ"צ לבית עולמו, בכה עליו מאוד מרן שר התורה, ואף הביע את דאגתו הרבה על המשך עולם התורה של אלפי תלמידי הישיבה.

כאשר נשאל על ידי שני בעלי ברית האם ניתן לתת את שמו של רבינו עוד לפני ההל' ויהי, ענה שכן. בעקבות כך, עוד לפני שרבבות אלפי ישראל ליוו את מרן רה"י הגרנ"צ למנר חות, הוכרז בכמה וכמה בריתות 'יקרא שמו בישראל נתן צבי'

דברי הימים

מעלת החוק שבפרה שאדומה ומהותו

זאת חוקת התורה וגו' ויקחו אליך פרה אדומה תמימה וגו'
(במדבר יט, ב).

פירש רש"י: שהשטן ואומות העולם מונין את ישראל לומר מה המצוה הזאת ומה טעם יש בה, לפיכך כתב בה חוקה, גזירה היא מלפני ואין לך רשות להרהר אחריה.

ביוצרות לפרשת פרה יש אריכות על המעלה של מצות פרה אדומה שהיא חוקה ואין לעמוד בסודה ורק אלקים הבין דרכה ואפילו שלמה המלך החכם מכל אדם אמר על מצות הפרה "אמרתי אחכמה והיא רחר קה ממני" וכו', ומכל זה משמע שזהו שבח תורת הפרה שמצוותה סתומה חתומה ומכוסה.

וצריך ביאור מה מעלה היא, דלכאורה אדרבה יש מעלה יותר לפ' רשיות שנודע לנו טעמיהם שע"ז מתקיים בהם 'העבר נא את דברי תלמוד תורתך בפנינו', וגם זה מעלה בגוף המצוה, וכמש"כ האור החיים (ויקרא כו, ג) שמצוה בלא טעמא כגוף בלא נשמה, וא"כ מהי המעלה הגדולה בפרה בכך שלא גילו לנו את טעמה.

והנה רש"י בפרשת משפטים (שמות כד, ג) כתב שבמרה קיבלו שבת כבוד אב ואם **פרה אדומה** ודינין, ויש להעיר דבשלמא שבת היא אות בין הקב"ה וישראל, והמחלל שבת כעובד ע"ז כמש"כ רש"י לעיל (טו, מא) ששקולה שמירת שבת כנגד כל התורה כולה, וכבוד אב ואם הוא מצוה שכלית של הכרת הטוב, וכן דינין הוי מצוה שכלית שלא היא איש את רעהו חיים בלעו, וא"כ מובן מסברא מה שקדמו מצוות אלו לשאר דיני התורה, אבל פרה אדומה דהויא חוק מפני מה הוקדמה למתן התורה, וביותר דהלא לא עשו פרה אדומה עד כשנה אח"כ כמבואר ברש"י בפרשת נשא (לעיל ז, א) שהיה זה בב' ניסן בשנה השנית, [וכ"ה ברש"י גיטין (ס, ב) בשם ירושלמי במסכת מגילה], ולפי מה שדרשו חז"ל (כמובא ברש"י הלן פסוק כב) שפרה אדומה באה לכפר על חטא העגל, הרי ודאי לא היה ענין להקדים ציוויה למרה, שהיו אז לפני חטא העגל. ונראה בזה, דאמנם מצד אחד יש מעלה גדולה להבין את טעם המצוה שאז לומדים ומקיימים אותה ביתר הנאה [געשמאק], אבל מאידך גיסא יש מעלה לא לדעת את הטעם, דכאשר לא יודעים הטעם ובכל זאת מקיימים המצוה אז ניכרת יותר העבדות בקיום המצוה, כי עבד לא רק מבטל רצונותיו מפני רצון האדון בהנהגתו למעשה, אלא גם מבטל הבנתו ועושה כפי ציווי האדון אף שזה כנגד הבנתו, ולכן כל זמן שאדם מקיים מצוות כשהוא מבין את הטעם בהם, עדיין א"ז מדרגה עליונה של עבדות, ורק כשמקיים מצוה שלא מבין את טעמה יש בזה עבדות מוחלטת ונאמנה. והן הן דברי רש"י בברכות (לג, ב) שהקב"ה הטיל על ישראל **חוקי** גזירותיו הוודיע **שהם עבדיו** ושומרי מצותיו וגזירות חרקותיו אף בדברים שיש לשטן ולגוים להשיב עליהם.

וזו היא מעלת פרה אדומה במה שטעם המצוה מכוסה ומוסתר ונ' שארת המצוה חוקה, כי קיום המצוה באופן זה הוא המדרגה העליונה של עבדות, שהיא עבדות גמורה ומוחלטת, שהאדם מראה בעצמו שהוא עושה בגלל שכך הקב"ה ציוה ולא בגלל הדעת שלו.

ובזה יש ליתן טעם במה שדקדקו המפרשים (עי' כלי יקר יט, ב) מה לשון "זאת חוקת התורה", שהיא כוללת את כל מצוות התורה, ולמה לא אמר זאת חוקת הפרה, וביותר שהרי הרבה מצוות הם שכליות, וגם שאר מצוות חוקיות יש בהם טעם הנגלה לחכמים, וכדאיתא בחז"ל (במדב"ר יט, ג) ששלמה המלך ידע טעם כולם לבד מזו. אכן להמבואר א"ש, דבאמת ממצות הפרה אנו למדים לכל התורה כולה, שהכל בגדר

חוק, ואפילו מצוות שאנחנו מבינים את טעמן אין לנו לקיים אותן בגלל הבנתנו, אלא אך ורק בגלל שהקב"ה ציוה אותנו, וגדול המצווה ועושה, (וכמו שהאריכו דבר זה ביוצרות לפרשת פרה שם).

והוא כעין מה שכתב הרמב"ם (פ"ח ממלכים ה"א) שבן נח שקיבל שבע מצוות ונזהר לעשותן ה"ז מחסידי אומות העולם ויש לו חלק לעוה"ב, והוא **שיקבל ויעשה אותן מפני שצוה בהן הקב"ה בתורה** והודיענו ע"י משה רבינו שבני נח מקודם נצטוו בהן, **אבל אם עשאן מפני הכרע הדעת** א"ז גר תושב ואינו מחסידי אומות העולם ולא מחד כמיהם עכ"ל, (ויש גורסים (עי' מהד' הרש"פ) **אלא** מחכמיהם, אך עכ"פ מחסידי אומות העולם ודאי שאינן).

ודברים מפורשים המה בספר חידושי הב"י על התורה (פסוק א) וז"ל ובה יתורץ למה אמר "זאת חקת התורה" ולא אמר "זאת חקת הפרה וכו', ללמד על הכלל כלה שהכל חק, כלומר **כל התורה חק** וזאת חקת התורה כי זו גדולה על כולם וכו', כי החוקר לידע טעם לעשות הישר בעיניו אינו מצווה ועושה רק בוחר הישר בעיניו, אמנם זרע ישראל לא יעשו הדבר רק בבחינת היותו דבר אלקי, א"כ כל עוד שלא ידעו טעם היא מצוה שלימה, וזהו זאת חקת התורה אשר צוה ה', זאת שתאמרו לאפיקורוס כלום אנחנו עושים רק בשביל שצוה לנו ה' מה לנו לחקור טעם בהם אדרבא בשלא נדע הטעם ועכ"ז נעשה המצוה ולא נהרהר אנחנו מתלמידי אברהם אבינו שלא הרהר, ע"ש. וע"ע באור החיים כאן.

ועתה נבא לבאר הטעם למה שנצטוו במרה על מצות פרה עוד קודם קבלת התורה, ונראה דבאמת אין לך הכנה לקבלת התורה גדולה מזו, במה שלמדנו שהתורה היא חכמת הבורא ואין היא תלויה בהבנתנו, וממילא קבלת התורה שתבא אח"כ תהיה קבלת התורה באופן אחר לג מרי. ונראה דמכח זה הקדימו ישראל אח"כ בשעת קבלת התורה נעשה לנשמע, להראות שאינם עושין המצוות משום הבנתם אלא הם עושין **כעבדים**, ולכן עשייתם אינה תלויה כלל בשמיעת המצוה והבנתה, אלא "נעשה ונשמע". [ועיין בבית הלוי פרשה יתרו על גודל מעלת העבדות שהיתה באמירת נעשה ונשמע, אשר רק משו"ה יש חלות לקבלה כזו אף שהוא דבר שאינו קצוב, דשיעבודו את גופם לעבודתו ית' ככל אשר יצוה עליהם יעו"ש].

ואפשר להטעים בזה עוד, דאם כל המצוות שהיו מקבלים במרה היו מצוות שכליות, לא היו כלל ישראל מראים כ"כ את עוז מעלתם אח"כ בשעת קבלת התורה בזה שהקדימו נעשה לנשמע, שהרי ראו כבר שה מצות שהקב"ה מצוה אותם הם מצוות שכליות שכדאי וראוי לקיימם, אך דוקא כעת שנצטוו על פרה אדומה שהיא חוק, וראו שהקב"ה מצוה גם על מצוות שאין לנו בהם שום טעם והבנה, אלא אומר חוקה חקקתי גזירה גזרתי ואין לך רשות להרהר אחריה, ועם כל זה הקדימו נעשה לנשמע, יש בזה מעלה גדולה, שהרי היה להם לחוש מי יודע איזה עוד גזירות וחוקים יטיל על ישראל, ואין לך שלימות קבלת התורה גדולה מזו.

והנה אמרו חז"ל (תו"כ פרשת קדושים) אל יאמר אדם אי אפשי בבשר חזיר והתורה גזרה עלי אלא אפשי בבשר חזיר אלא שהתורה גזרה עלי, וברמב"ם (שמונה פרקים פ"ה) כתב דהני מילי במצוות שמעיות וחוקיות, אבל במצוות שכליות כגון רציחה אסור לומר אפשי לרצוח כי מצד תכונות האדם צריך להיות שאינו מסוגל לרצוח.

אך אמר מורינו הגר"ח שמואלביץ זצ"ל דמ"מ אחר הציווי שוב הסיבה שאדם אינו רוצח אינה בגלל הבנתו ותכונותיו אלא בגלל ציווי הקב"ה,

1. בגמ' סנהדרין (נו, ב) לא מצינו רק שנצטוו על כבוד אב שבת ודינים, אך רש"י בפרשת בשלח (שמות טו, כה) כתב פרה אדומה במקום כבוד אב. ובתורה תמימה שם ר"ל שמתחלה היה הגירסא

ברש"י כ"א [כבוד אב] ונתחלף הגירסא לפ"א במקום כ"א, וטעו המדפיסים ממילא לפרשו פרה אדומה. אך דברי רש"י בפר' משפטים יוכיחו שנקט תרונתו. וע"ע במהרי"ד עה"ת שם.

2. מיהו בגמ' גיטין שם מבואר שפרשת פרה נאמרה בא' בניסן בשנה השנית ודלא כרש"י הנ"ל שנצטוו ע"ז כבר במרה וצ"ע בזה.

באופן של עבודת, ולא לסור מציווי הבורא ית' אף שלא לצורך להתקרב אליו יותר, ובזה גופא יש כפרה על חטא העגל.

והנה במעשה דמא בן נתניה (קידושין לא, א) שבאו חכמי ישראל לקנות ממנו אבנים לאפוד בסך כסף עצום והיו המפתחות מונחות תחת מראשו תיו של אביו הישן לא ציערו, ולא עשה חשבונות שודאי אביו היה רוצה שיעירוהו אלא קיים כבוד אב כפשוטו בלא חשבונות, ולשנה האחרת נתן הקב"ה שכרו, שנולדה לו פרה אדומה בעדרו. ואפשר לבאר דמש"ה זכה שנולדה לו פרה אדומה, דכיון שקיים מצוה שכלית של כבוד אב שלא לפי הבנתו ואפילו שהיה אינו מצווה ועושה, והיינו שנהג במצוה כעבד שער שה ללא הבנתו כרצון רבו, לכן זכה בשכר של פרה אדומה שכולה חוק³. וענין זה שנלמד מפרה אדומה לכל המצוות לקיימם משום חוק, הוא גם בלימוד התורה, שבכל התורה יש פנימיות למעלה מהשגתנו, [וכלשון רש"י בשבת (פח, ב) שעסוקים בתורה בכל כוחם וטרודים לדעת **סודה**, וכן ברש"י סנהדרין (מב, א) מהיכן יתגלה ה**סוד**, דבאמת יש סודות בכל התורה], ומפרה אדומה אנו למדים שכל התורה זו חכמת הבורא. ואף שלמה המלך החכם מכל אדם אמר על התורה "אמרתי אחכמה והיא רחרר קה ממני" (קהלת ז, כג), ואף שדרשו בה חז"ל (במד"ר כאן) ששלמה המלך אמר כן על חוקת פרה אדומה, מיהו עיקר פשוטו של מקרא על התורה בכללה אמר כן וכמש"כ בחינוך (מצוה צה), וכן מבואר ברש"י בקהלת שם דקאי על חכמת התורה בכללותה, אשר אף כאשר משיגים טעמיה, עדיין היא בגדר עמוק עמוק מי ימצאנו.

ולכן לימוד התורה הוא באופן שהאדם ממית עצמו באהלה של תורה, שבזה מבטל את כל העצמיות שלו ודעתו הפרטית לדעת ולציווי התורה. ויומתק בזה מה שהתורה לימדה אותנו ענין ממית עצמו באהלה של תורה בפרשת פרה אדומה דוקא, וכמו שדרשו חז"ל (סוף ברכות, ויבואר להלן) אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה, שנאמר זאת התורה אדם כי ימות באהל, דמפרה אדומה נלמד שכל גדר לימוד התורה הוא באופן של ביטול עצמי מוחלט, וזהו המכוון "ממית עצמו" שמבטל את כל העצמיות שלו לתורה.

ואמר בזה משל כשאומרים לאדם לאכול דם הרי יאמר שהוא נגעל מזה, אבל אם יאמרו לו אח"כ שיש בזה סם המוות שוב בטל טעם הראשון מפני טעם השני, וה"ה אחר שהקב"ה ציוה בתורה לא תרצח הוי זה טפי מסם המות, ועכשיו עיקר הטעם שאינו רוצח הוא בגלל שהקב"ה ציוה, והתכונה שאינו מסוגל לרצוח בטלה מפני טעם זה.

וכן חזינו ענין זה של עבודת לקיים רצון הבורא בשלמות, בהמבואר בגמרא (ברכות י, א) לגבי חזקיהו המלך שלא קיים פו"ר משום שצפה ברוח הקודש שיצא ממנו בנים דלא מעלו, ואמר לו ישעיהו הנביא בהדי כבשי דרחמנא למה לך, מאי דמפקדת איבעי לך למיעבד. ומרגלא בפומיה דמורינא הגר"ח שמואלביץ שזו היתה התביעה על חזקיהו, שהרי עבד לא סומך על חכמתו אלא מקיים מצות אדונו כצורתה בשלימות, ובלא לחשוב אם התוצאות מתאימות לרצונותיו.

[מיהו יש לעיין בפרשת מטות שמשנה נצטוה להלחם במדין, כמו שנא' מר (להלן לא, ב) נקום נקמת בני ישראל מאת המדינים אחר תאסף אל עמיק, ומ"מ לא הלך בעצמו אלא שלח אחרים, וכבר הקשו כן במד"ר (פכ"ב, ד), אפשר הקב"ה אומר למשה נקום בעצמך והוא שולח אחרים, אלא מפני שנתגדל בארץ מדין אמר אינו בדין שאני מצר למי שעשה בי טובה, המשל אומר בור ששתית ממנו מים כו', והיינו שהיתה לו הכרת הטוב על כך שנתגדל במדין, ולכאורה למש"נ תמוה למה לא נחשב סוסומך בזה על הבנתו ולא לקיים פשוטו של מקרא שהוא יהיה הנוקם במדין, ואמר בזה הגר"ל חסמן זצ"ל (אור יהל מאמר חיוב המדות טהרתן ועומי קן) דהכרת הטוב הוי **מדה בתורה**, לדרוש מחמתה שלא היה הציווי שהוא עצמו ילך למלחמה אלא שישלח אחרים, וכמו שמצינו שמשנה לא הכה את היאור משום הכרת הטוב, ונתבאר בזה במק"א].

וזה גופא הטעם דפרה אדומה מכפרת על חטא העגל, וכמבואר ברא"ש שונים, ובהרחבת דברים בבית הלוי (שמות לא, יג), דשורש חטא העגל הוא שחיפשו עבודת השם ודברים נשגבים להתקשרות לקב"ה, שחשבו שתהיה להם מדרגה גבוהה בצורה זו, אבל חטאם היה שלא היה ציווי השם לעשות כן ע"י אמצעי, וחובת האדם היא רק לעשות ציווי הבורא, ולכן התיקון לזה הוא ע"י מצות פרה אדומה, שהיא חוק שאינו מובן כלל ועשהו כולו מחמת ציווי השם, ומלמד אותנו לעשות את כל המצוות

3 אלא שבאמת בעיקר המעשה שם צ"ע, דלכאורה הכיבוד אב גופא מחייבו להעיר, שהרי כשיתעורר אביו וישמע שבנו הפסיד כזו עסקה לא ישן הרבה לילות בגלל זה, ואילו היתה אש בוערת ליד אביו הישן ודאי היה מחויב להעירו ולהצילו ופשוט, וצ"ל דה"ג לא דמי כיון שהוא רק רווח ממנו, אבל אכתי צ"ע אטו דעת האב היתה שלא להעירו משום רווח כזה, ואפילו אם אביו ישנא אותו שהעירו, הרי יכל לתת לו חלק מהרווח ולפייסו, ואולי האב לא היה בר דעת, וצ"ע.

RESERVE YOUR SEAT & JOURNAL AD TODAY

EXTENDED
JOURNAL AD DEADLINE

MARCH 27TH
12:00 PM

Deceptive Appearances

Harav Hagaon Meir Tzvi Shpitzer Shlita

This week started with the sad levayah of Hagaon R' Chaim Kanievsky zt"l. The Gemara (Yoma 72) teaches that just as the aron in the Beis Hamikdash was gold externally and internally, every talmid chacham has to be tocho kebaro. We see from the Gemara's comparison that it's assumed that a real talmid chacham is like the aron habris. The aron in the Beis Hamikdash was designed to hold the luchos, and the talmid chacham is the kli that holds the Torah, so he too must be golden inside and out.

It's not good enough to learn Torah — you have to be a talmid chacham in your very essence. To become tocho kebaro, you must work on your middos, your yiras Shamayim, and your ehrlichkeit. The Gemara (Sanhedrin 68a) cites R' Eliezer's teaching that the two hands of a talmid chacham are like two sifrei Torah.

The Midrash says, in Shir Hashirim, that R' Yehoshua kissed the stone that R' Eliezer sat on and said, "This stone is like Har Sinai, and the one who sat on it is like the aron habris."

All this goes to show that to be a talmid chacham one must be tocho kebaro, exactly like the aron itself.

We're too small to be able to quantify or explain the gadlus of R' Chaim Kanievsky, whose mouth, heart, and brain were involved only in Torah throughout his entire 94 years. He was the epitome of tocho kebaro, the real talmid chacham. His loss is an aveilus for Klal Yisrael.

Chazir Treif

Parashas Shemini conveys the importance of being tocho kebaro as well, as it discusses the various tamei animals, foremost among which is the chazir. Although the chazir has split hooves, and looks tahor externally, it is unkosher because it does not chew its cud — it is not tocho kebaro. The passuk says: וְאֵת הַחֲזִיר כִּי מִפְּרִיֵי פְרִסָּה הוּא וְשָׁעָה שָׁעָה פְּרִסָּה וְהוּא גֵרָה לֹא כִּי מִפְּרִיֵי פְרִסָּה הוּא, and the terminology here is puzzling: כִּי מִפְּרִיֵי פְרִסָּה הוּא seems to be a reason why the chazir should be tahor, not a reason why it is tamei! The reason it is tamei is גֵרָה לֹא יֵגֵר, not כִּי מִפְּרִיֵי פְרִסָּה הוּא.

The Kli Yakar answers that once the chazir is tamei because it's not tocho kebaro, then the fact that externally it looks kosher becomes an additional reason to forbid it, because its appearance is misleading. Better to be treif through and through, like other tamei animals, than to give the appearance of being tahor, like a chazir.

Similarly, a corrupt person who people think is kosher is even worse than an obviously corrupt person, and can have a terrible influence on others. In this vein, the Mesilas Yesharim (ch. 22) states that there's nothing worse than someone you imagine is really a good influence, but when you get close to him you realize that he's not.

Beware the Uber-Holy

This week we also read Parashas Parah. The chachamim enacted that the kohen who dealt with the parah adumah should be a tvul yom, to counter the stance of the Tzedukim, who made sure the kohen was completely tahor.

The Pnei Yehoshua wonders: If the Tzedukim had been lenient in this regard, and were not careful regarding something the Torah required, then we would certainly have to act differently than them. But if they have a chumra that the kohen should be tahor, why do we have to make a point of being more lenient? Either the kohen is tahor or he is tamei, but why davka insist that he be a tvul yom in order to take a stand against the Tzedukim?

The Pnei Yehoshua explains that even the chumra of the Tzedukim is a siman tumah. The fact that they're makpid that the kohen must be tahor is liable to attract people and dupe them into believing that the Tzedukim are heilig. And therefore, the chachamim instituted davka to be metamei the kohen, to counter the Tzedukim and not allow them the opportunity to influence us.

We see, then, that Chazal learned from the the pasuk regarding the chazir how careful we have to be with someone who gives the impression of being kosher but truly isn't.

The Gemara (Nedarim 25a) discuss the famous story of kanya d'Rava, in which a borrower claimed that he had repaid his loan and Rava required him to take an oath. Before taking the oath, this person hollowed out a walking stick and placed the money he owed inside it. Then, in the courtroom, he asked the lender to hold his walking stick, so he could hold a sefer Torah while swearing that he had repaid the loan.

The Meiri notes (Nedarim 25) that the borrower was not halachically

required to hold a sefer Torah to take this oath, but he gave the impression of being so holy that he wants to be more machmir than the Torah, to have an excuse to give the walking stick to the lender. His “chumrah” was actually a trick to have the lender hold the stick so his oath could technically be true, even if it was utterly misleading.

In a similar vein, the Meiri writes (Sotah 20b) that in the future Hakadosh Baruch Hu will exact retribution from wicked people who present themselves as big tzaddikim, giving the impression of being holy, and thereby negatively influencing others. Regarding such people the passuk says: וַיִּצְיָאוּ כָּל פְּעֻלֵי אָוֶן.

The Danger of a Wrong Impression

Chazal typically refer to the chazir as a davar acher, and some say the reason we don't want to call it by its name is that a person might be tempted to eat from it. The Chasam Sofer (Parashas Vayishlach) explains, however, that the reason it is called a davar acher is that it is different from the impression it gives; it's not tocho kebaro. And that's the worst feature of the chazir.

Tosafos, in Bechoros, discusses those who present themselves publicly as pious people, giving the impression of being greater than others, but behind closed doors are not truly as pure as they appear to be. These people are the ones you have to watch out for.

We learn a similar lesson from the dinim of the metzora. If he has a small nega that spreads, then he's tamei, but if it spreads over his entire body, then he's tahor. The Rema, in sefer Toras Ha'olah, explains that the metzora did something wrong, and is a bad influence. If he is all white, then everyone knows to be careful and keep their distance from him, so there's no need for the Torah to classify him as tamei. If, however, he has a small nega that he can cover, everyone will think he's a tzaddik, so the Torah declares him tamei to ensure that people stay away from him.

Beware of Fox

The Chasam Sofer writes, regarding this week's parashah, that there's a marked difference in Perek Shirah between the shirah of the wolf and the fox. Everyone knows that the wolf is a wild animal, and that you need to be careful with it. A fox, however, is cunning, so you don't realize how

dangerous it is, and it therefore has a different shirah. The Chasam Sofer adds that this is what we emphasize on Pesach when we say: אֲרָמֵי אֲבָד וְיִרְדּוּ מִצְרַיִם. The Egyptians wished to annihilate Klal Yisrael, but they were tocho kebaro — they said what they intended to do. Their terrible intentions notwithstanding, they were still better than Lavan HaArami, who gave the impression of being a tzaddik, when he really wasn't.

The Gemara (Avodah Zarah 18) relates that at the levayah of R' Yosi ben Kisma, the Romans were good to the Yidden. What was the result? Coming back from that levayah, they found R' Chanina ben Tradyon learning Torah, and they went and killed him.

R' Chaim Kanievsky cites his father, the Steipler, as explaining that the Romans gave the impression of being close and friendly to the Yidden so that they could cause problems for them later and be able to kill R' Chanina ben Tradyon.

This is the lesson of וְאֵת הַחֲזִיר כִּי מִפְּרִיס פְּרָסָה הוּא.

Likewise, in Bereishis Rabbah, the Midrash compares the chazir to Eisav, who committed immoral acts, stealing women from their husbands, but then, when he turned forty, emulated his father by marrying a new wife. The Midrash concludes by cautioning that we, too, must be careful around people who are similar to Eisav.

The Gemara (Bava Kama 82) uses the lashon: נַעֲץ צַמְרִינִי בַחֻמָּה, describing how the chazir stuck its hooves into the walls of Yerushalayim before the churban. It was specifically the chazir's hooves that destroyed the walls, since those split hooves are what gives the impression of kedushah — and that is really the opposite of kedushah.

The sefer Kav Hayashar (ch. 42) says that when you see someone who kisses his tefillin and davens properly, but you know that he doesn't deal honestly with people, you have to be very careful — more than with someone who doesn't put on tefillin and doesn't daven — because this person is liable to influence you.

This is the lesson that we learn from Parashas Parah, as well as from the maachalos asuros delineated in Parashas Shemini, and this is the great chizuk of tocho kebaro of the gadol hador. May the Ribbono Shel Olam bentch us that just as the parah adumah is mechaper, misas tzaddikim should be mechaper, and we should be zocheh to the geulah, במהרה בימינו אמן.

EVENING OF RECOGNITION

ב' ניסן

APRIL

03

22

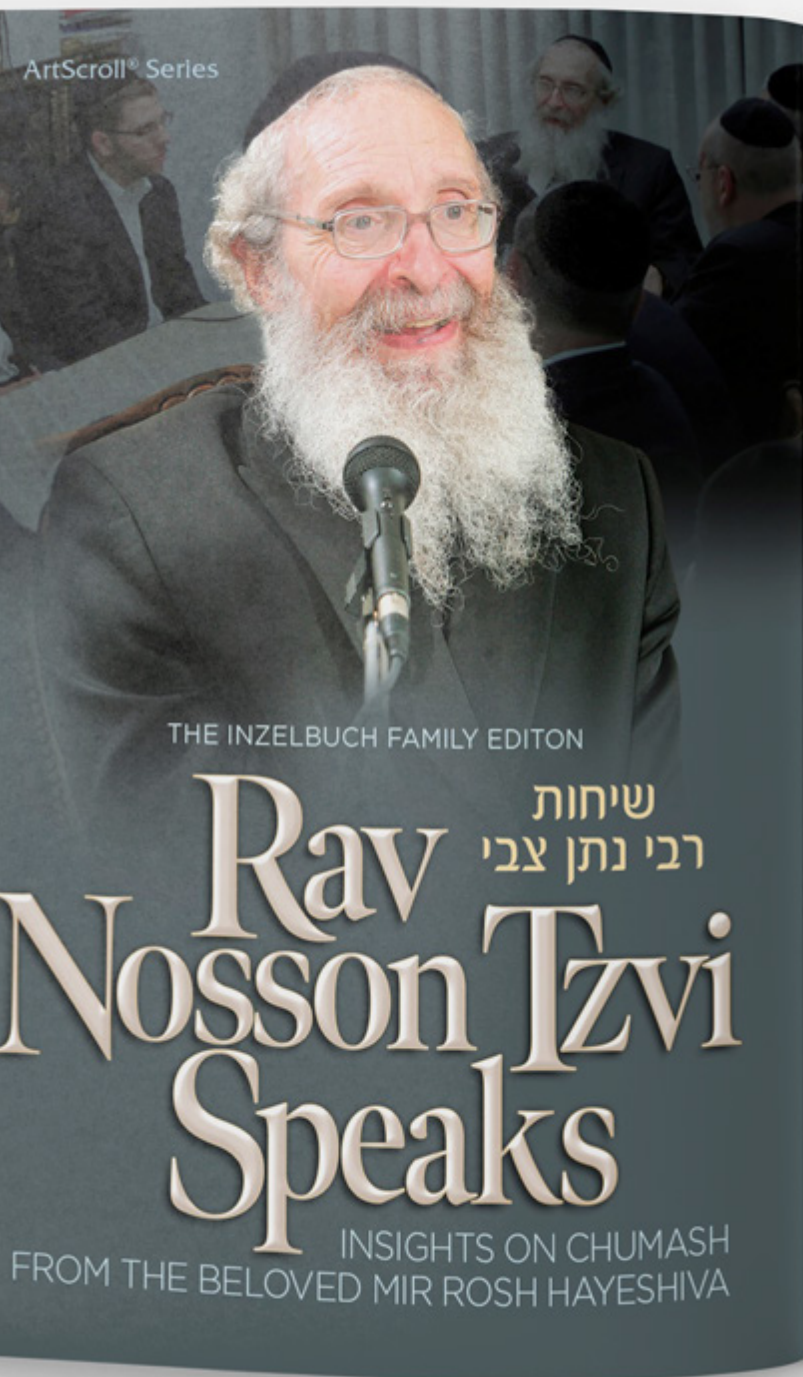

BELL WORKS
HOLMDEL NJ

EVENT SCHEDULE PLEASE NOTE NEW TIMES

4:15	PRE-EVENT SHIURIM followed by MEET & GREET WITH RABBEIM
4:30	RECEPTION
6:00	DINNER PROGRAM
8:00	ושמחתם לפני ה' REJOICE WITH OUR RABBEIM

The following is a preview of the new sefer, *Rav Nosson Tzvi Speaks*, an English translation of the weekly Erev Shabbos Sichos delivered by the Rosh Hayeshiva zt"l around his dining room table. The sefer will be released at the upcoming Dinner.

פרשת שמיני *Parashas Shemini*

🕒 Honoring Our Rebbeim

ויקחו בני אהרן נדב ואביהוא איש מִחֲתָתוֹ וַיִּתְּנוּ כֶהֱן אֵשׁ וַיִּשִׂמוּ עָלֶיהָ קֶטֶרֶת וַיִּקְרִיבוּ לִפְנֵי ה' אֵשׁ זָרָה אֲשֶׁר לֹא צִוָּה אֲתָם: בַּחֲצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי ה' וַתֹּאכַל אוֹתָם וַיָּמָתוּ לִפְנֵי ה'.
The sons of Aharon, Nadav and Avihu, each took his fire pan, they put fire in them and placed incense upon it; and they brought before Hashem an alien fire that He had not commanded them. A fire came forth from before Hashem and consumed them, and they died before Hashem (Vayikra 10:1,2).

R' Eliezer taught: The sons of Aharon did not perish until they rendered a halachic ruling before Moshe, their teacher. What did they teach? וַתָּנוּ בְּנֵי אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן? אֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ, *The sons of Aharon the Kohen shall place fire on the Altar, and arrange wood on the fire (Vayikra 1:7).* They said: "Even though a fire descends from heaven, it is a mitzvah to bring [fire] from the layman [as well]." R' Eliezer had one disciple who rendered a halachic ruling in his presence. R' Eliezer said to Imma Shalom, his wife, "I would be surprised if he survives the year," and indeed, he did not

survive the year. She said to him: "Are you a prophet?" He said to her, "I am not a prophet, nor the son of a prophet; but I have learned that anyone who rules in halachah before his teacher deserves to die" (*Eruvin* 63a)

Why is rendering a halachic ruling in the presence of one's rebbi regarded as such a serious offense that it warrants such a grave punishment? Surely, this detracts from the honor that one is meant to accord one's rebbi, yet the punishment still seems to far exceed the severity of the crime.

To compound this question, we find that the *Shulchan Aruch* rules: "A rav who forgives his honor ... his honor is forgiven" (*Yoreh Deah* 242:32). Why, then, didn't Moshe Rabbeinu forgive Nadav and Avihu so they would not be punished? The same question can be asked regarding R' Eliezer, who predicted that his *talmid* would perish that very year. If he foresaw the man's tragic fate, why couldn't he forgive his honor and save his *talmid* from an untimely death? This is a serious question, especially considering the Gemara's statement that "one whose friend is punished on his account is not granted entry into the chambers of Hakadosh Baruch Hu" (*Shabbos* 149b). Why did both Moshe Rabbeinu and R' Eliezer insist on upholding their honor rather than forgoing it and sparing their *talmidim* from premature death?

Lacking Authority

The Rosh Yeshivah R' Chaim Shmulevitz explains² that the main problem with rendering a halachic ruling in the presence of one's rebbi is not the disrespect that the *talmid* manifests nor even the disgrace that it brings upon the rebbi, but rather the underlying issue of the *talmid's* lack of submissiveness to his rebbi's authority — even if he genuinely respects him.

This principle is reflected in the Gemara's teaching (*Eruvin* 63):

R' Levi said: Anyone who answers a word [i.e., renders a halachic decision] in front of his teacher goes to the grave without a child. For the verse states (*Bamidbar* 11:28): וַיִּצַן

² *Sichos Mussar, Moreh Halachah Bifnei Rabbo.*

וַיְהִי־שֶׁעַן בֶּן־נֹחַ מִשְׁרַת מֹשֶׁה מִבְּחֵרָיו וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי מֹשֶׁה כְּלֹאִם *Yehoshua bin Nin, the attendant of Moshe, responded and he said, "My master Moshe, lock them up."* And it is written (*I Divrei HaYamim* 7:27): גֹּן בְּנֵי יְהוֹשֻׁעַ בְּנוֹ, *Non was his son; Yehoshua was his son.* [Scripture does not continue the line after Yehoshua, because he left no sons.]

Since Yehoshua issued a halachic ruling in the presence of Moshe Rabbeinu, he was punished with not having sons. While it would be logical to assume that the problem with issuing a halachic ruling before one's rebbi is that it shows contempt for the rebbi, it is clear that Yehoshua's statement was made out of genuine concern for Moshe Rabbeinu, as Moshe himself responded: הֲמִקְנָא אֶתָּה לִי, *Are you being zealous for my sake?* Therefore, we learn that even if the *talmid's* goal is to uphold his rebbi's honor, issuing a halachic ruling in the presence of one's rebbi still reveals a gross lack of respect and a dismissal of authority, and is strictly prohibited.

Submission: A Symbol of Greatness

Regarding the words וְלִזְקְנֵי יִשְׂרָאֵל, *and to the elders of Yisrael* (*Vayikra* 9:1), the Midrash teaches: "R' Akiva taught: The Jewish people are compared to a bird. Just as a bird cannot soar without wings, so, too, the Jewish people cannot do anything without [consulting] their elders" (*Vayikra Rabbah* 11:8). The Midrash is teaching that Klal Yisrael differs from the other nations of the world in that the nations do as they please without seeking anyone's advice, while Klal Yisrael does not do anything without consulting their elders.

Later in the Midrash (*ibid.*), we see a marvelous expression of the honor accorded to our elders:

R' Yose bar Chalafta said: Old age is great! When they are elderly, they are cherished, but when they are youngsters, they are still a bit immature. As R' Shimon ben Yochai taught: Not in one place, and not in two places, but in numerous situations we find that Hashem accorded respect to the elders — at the burning bush; in Egypt; in Sinai; in the Wilderness; etc. Even in the future to come, Hakadosh

Baruch Hu will honor the elders, as it is written: וְהָיָה כְבוֹד הַיָּרֵךְ וְהַיָּמִן וְהַיָּשָׁר וְהַיָּמִינִי וְהַיָּשָׁר וְהַיָּמִינִי... וְהָיָה כְבוֹד הַיָּרֵךְ וְהַיָּמִן וְהַיָּשָׁר וְהַיָּמִינִי... וְהָיָה כְבוֹד הַיָּרֵךְ וְהַיָּמִן וְהַיָּשָׁר וְהַיָּמִינִי... *The moon will be humiliated and the sun will be shamed ... and there will be honor for His elders (Yeshayah 24:23).*

Throughout the ages, Klal Yisrael has always venerated our elders, and Hashem accords them great honor as well.

Submission to Gedolei Hador

The basis of Klal Yisrael's survival has always been our elders and Torah sages. We draw both physical and spiritual strength from our elders, and our strength depends on our level of submission to them. If, Heaven forbid, we cease to defer to the views of our *gedolim*, we forfeit this strength.

The reason that issuing a halachic ruling in the presence of one's rebbi is viewed with such severity is that this type of behavior causes Klal Yisrael to lose its strength and its ability to survive. Both Moshe Rabbeinu and R' Eliezer were therefore unwilling to forgo their honor, because they grasped that Klal Yisrael's very existence depends on honoring the sages. Moreover, even if they had forgone their honor, they could not have prevented the offenders from being punished.

Tosafos state (*Kesubos* 60b, s.v. *Ki afkirusa*) that if a rebbi forgoes his honor, a *talmid* is permitted to issue a halachic ruling before him, yet surely this does not mean that the *talmid* may rule as he desires. Rather, since the rebbi authorized this, the *talmid's* ruling is merely an extension of what his rebbi taught him, so he is not actually ruling independently.

"Nevertheless," *Tosafos* qualify, "he should not issue a ruling, for his ruling will not be successful, because his rebbi is with him." Even if the rebbi explicitly permits his *talmid* to rule in his presence, it is preferable for the *talmid* to avoid exercising this leniency, since he will not benefit from the *siyata diShmaya* that enables him to arrive at the truth.

The punishment meted out to one who issues a halachic ruling before his rebbi is not actually a punishment for an offense, but

rather a direct consequence of his actions. Since his actions caused Klal Yisrael to forfeit their right to exist, he forfeits his right to exist, as well.

R' Chaim Shmulevitz taught that the reason certain chassidic Rebbes possess the power to perform wonders is that their chassidim believe wholeheartedly in them and negate themselves before them without any trace of doubt or disrespect. It is this *hisbatlus* that infuses the Rebbes with the power to perform actual miracles.

This is the power of genuine *hisbatlus*!

Fearing Your Rebbi

Chazal teach: "And your fear of your rebbi shall be as your fear of Heaven" (*Avos* 4:12). The awe that a *talmid* feels toward his rebbi encompasses an aspect of the awe that a person must feel toward Hashem Himself. This can be understood in light of the introductory Mishnah in *Avos* (1:1): "Moshe received the Torah at Sinai, and relayed it to Yehoshua, and Yehoshua to the Elders, and the Elders to the Prophets, and the Prophets relayed it to the Anshei Knesses HaGedolah."

The Rambam, in his preface to his commentary on the Mishnah, expands this list to include all the prominent Torah teachers throughout the generations, until Ravina and Rav Ashi, the final Amoraim, who sealed the Talmud. In truth, it would be fitting to document the entire chain of those who taught Torah throughout the generations in order to demonstrate that every rav received the Torah from his rebbi and then relayed it to his *talmid*, extending the conduit of Torah transmission that began at Har Sinai. Conversely, one who disagrees with his rebbi interrupts the pipeline that transmits Torah to successive generations.

This is why Chazal regard issuing a halachic ruling in the presence of one's rebbi as a severe sin that is punishable with death. Since Klal Yisrael's right to exist depends on *hisbatlus* to our elders, one who scorns the *gedolim* is actually harming himself.

R' Yochanan Could Not Forgive Reish Lakish

The Gemara relates (*Bava Metzia* 84a) that R' Yochanan once polemized with Reish Lakish regarding the precise point when a sword, a knife, and a hunting spear are regarded as finished products, which are capable of becoming *tamei*. In the course of their debate, Reish Lakish spoke disrespectfully to R' Yochanan, who was disheartened by this remark. Reish Lakish immediately took ill and was on the verge of death. His wife, who was R' Yochanan's sister, visited her brother and tearfully beseeched him to forgive her husband.

"Act for the sake of my children!" she pleaded, to which he replied by citing the verse: *עֲזְבוּהָ יְתִימִים אֲנִי אֶחָיָה*, *Leave your orphans; I will sustain [them]* (*Yirmiyah* 49:11).

"Act for the sake of my [impending] widowhood!" she wept again. R' Yochanan answered with the *pasuk*: *וְאֶלְמָנוֹתַי עָלַי תִּבְטְחוּ*, *And let your widows trust in me* (*ibid.*), and Reish Lakish perished.

This Gemara is puzzling on many counts. First of all, why did R' Yochanan refuse to forgive Reish Lakish, who was both his prime disciple and his beloved *chavrusa*? Moreover, even if Reish Lakish had insulted his rebbi and not accorded him the proper respect, how had his wife and children sinned to deserve the terrible fate of widowhood and orphanhood?

The difficulty is compounded by the Gemara's description of the profound anguish that R' Yochanan himself experienced upon the death of Reish Lakish. R' Yochanan ripped his garments and grieved the death of Reish Lakish, who had challenged his every statement by posing twenty-four difficulties, until the subject became absolutely clear due to the resulting give-and-take.

"Where are you, son of Lakish? Where are you, son of Lakish?" shouted R' Yochanan. He was so brokenhearted that he wept and screamed until he lost his mind, and the sages prayed for mercy on his behalf, until he expired.

Why didn't the sages daven that R' Yochanan should recover, instead of merely requesting that Hashem end his misery and take him? It was clear to all that there was no purpose in R' Yochanan's continued existence, since the terrible anguish that he felt upon the

Parashas Shemini 17

loss of his *talmid* and *chavrusa* would have only caused him to lose his mind again. R' Yochanan could not live without the tremendous spiritual boost and breadth of study that he enjoyed while learning with Reish Lakish.

This is all the more surprising considering that R' Yochanan possessed exceptional strength of character, as illustrated by the Gemara's teaching (*Berachos* 5b, *Tosafos*) that after R' Yochanan's ten sons all perished during his lifetime, he took a fragment of bone from his youngest son's body and wrapped it so he could use it to console others who had suffered tragedy. So firm was R' Yochanan's emotional and spiritual fortitude that he was able to calmly show people a piece of his child's bone as a demonstration of his acceptance of Hashem's will and teach them to accept His tribulations with love. Nevertheless, when the loss of Reish Lakish affected R' Yochanan's Torah study to the extent that he could not regain the breadth of Torah learning that he had experienced when dueling in Torah with him, his fortitude failed him, and he lost his mind.

All this serves to intensify our original question: If R' Yochanan so appreciated Reish Lakish's intellectual depth and brilliance and knew that this *talmid* catapulted his own learning to unimaginable heights, to the extent that he could not survive a day in the *beis midrash* without him, why couldn't R' Yochanan find it in his heart to forgive Reish Lakish and avert his untimely death?

R' Yochanan knew that the key to Klal Yisrael's survival is its leaders, and that one who fails to submit to the authority of the rabbanim forfeits his right to exist, as we explained regarding a person who issues a halachic ruling before his rebbi. Such a person loses his own privilege to live and undermines the existence of the entire nation, which is why R' Yochanan could not condone forgiving Reish Lakish for his disrespectful words.

Even the Biryonim Honored the Gadol Hador

It is important for each individual to have his own rebbi, as Chazal teach: *עֲשֵׂה לָךְ רַב*, *Make for yourself a rav* (*Avos* 1:6). Yet, unfortunately, people often allow themselves to dismiss or even denigrate the words of a different rav, which is categorically forbidden!

18 RAV NOSSON TZVI SPEAKS

We must always remember that while *gedolim* throughout the ages have expressed differing opinions, in no way does this grant people license to insult the rav of a different community or sector or to besmirch his name. This has become a prevalent problem in our generation, when boundaries have become blurred and people do as they please.

The Gemara relates (*Gittin* 56a) that when Vespasian and his army besieged Yerushalayim, R' Yochanan ben Zakkai requested a meeting with the Roman general, but he could not leave the city because the Biryonim and Sikrikim refused to allow anyone to pass through the city gates. To escape from the city, R' Yochanan staged his own death and even placed a decaying animal upon his body to emit a rotten odor while his *talmidim* carried him out of the city for a supposed burial. When they reached the city gates, the sentries wished to stab R' Yochanan's body with their spears to ensure that he was truly dead, but his *talmidim* objected, "They will say that they stabbed their rebbi." The guards wished to at least push him, but the *talmidim* again protested, "They will say that they shoved their rebbi." Upon hearing this, the guards conceded and opened the gates to allow the procession to exit.

If the wicked Biryonim, who did not balk at starving the entire city of Yerushalayim in order to avoid surrendering to the Roman army, could acknowledge the honor that they owed R' Yochanan, how much more so must we — *bnei Torah* who toil in the *beis midrash!* — appreciate our obligation to honor our rabbanim and *talmidei chachamim*.

Sadly, in recent years, we have witnessed a stark deterioration in *hisbatlus* to *gedolei hador*, and this corruption has even spread to our holy yeshivos, where we occasionally hear *bachurim* who speak brazenly and scornfully against great *talmidei chachamim*. Somehow, every *bachur* feels he has the right to an opinion, and even if his rebbi says one thing, he thinks otherwise. How contemptible are those people who rush to their rebbi to request a *berachah* or advice when they are suffering a personal difficulty, but when the rebbi instructs them to mend their ways and undertake a *kabbalah*, they refuse to do so, or ignore his words.

We cannot know for sure, yet I believe that many of the *tzaros* that we suffer today, *Rachmana litzlan*, are born of the terrible disrespect to *talmidei chachamim* and rabbanim, as we know that "one bit of *leitzaunus* dismisses a hundred rebukes." Even though our sources all state that evil decrees result from *bittul Torah*, the two issues are really one and the same, since without our rabbanim, there is no Torah, and a lack in *kavod haTorah* is tantamount to *bittul Torah*.

We must all improve in this realm and yield to the authority of our *gedolim* and rabbanim, and may Hashem reward us with the fulfillment of the Midrash that states: "In the future to come, Hakadosh Baruch Hu will honor the elders."